

**Usmernenie k výkonu činností poskytovateľov služby zapojených do
národného projektu
„Komunitné služby v mestách a obciach s prítomnosťou marginalizovaných
rómskych komunit – II. Fáza“
počas mimoriadnej situácie v súvislosti s ochorením Covid-19 – aktualizácia k
20.04.2021**

V súvislosti s aktuálnou epidemiologickou situáciou a v súvislosti s **prevenciou vzniku neoprávnených výdavkov** oprávnených užívateľov počas mimoriadnej situácie v súvislosti s ochorením Covid-19, vydáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky/Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity usmernenie týkajúce sa **výkonu práce zamestnancov** poskytovateľov sociálnych služieb zapojených do NP KS MRK II.(KC/NDC/NSSDR) počas mimoriadnej situácie (resp. núdzového stavu).

V oblasti sociálnej intervencie je vzájomná korelácia faktorov ako je sociálne vylúčenie na jednej a zdravotné riziko, choroba na druhej strane vzájomne úzko previazané a ovplyvňujú sociálny, pracovný, osobný status jednotlivca a má dopad na celé rodiny a komunity. Preto intervencie v období krízovej situácie zamerané na udržiavanie kontaktu s klientmi dostupnými prostriedkami, ich informovanie a upokojuvanie situácie sú veľmi dôležité.

V súvislosti s poskytovaním sociálnej služby v čase mimoriadnej situácie (resp. núdzového stavu) sa poskytovatelia služieb (KC/NDC/NSSDR) zapojení do NP KS MRK II. riadia aktuálnymi nariadeniami vlády, usmerneniami, odporúčaniami a metodickými pokynmi Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v rámci jeho pôsobnosti (zverejnené na <https://www.employment.gov.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/socialne-sluzby/>), opatreniami vydanými Úradom verejného zdravotníctva SR, hlavným hygienikom SR, príslušným regionálnym úradom verejného zdravotníctva a inými oprávnenými orgánmi. V časti oprávnenosti výdavkov za mzdy refundované prostredníctvom NP KS MRK II. je potrebné dodržiavať pokyny uvedené v časti V. tohto usmernenia.

I. Činnosti KC/NDC/NSSDR počas mimoriadnej situácie:

V rámci NP KS MRK II. je nevyhnutné si uvedomiť pretrvávajúcu potrebnosť poskytovať pomoc v maximálnom rozsahu v nadväznosti na aktuálnu epidemiologickú situáciu v SR, a to za súčasného rešpektovania opatrení príslušných orgánov verejnej moci.

Usmernenie Implementačnej agentúry MPSVR SR uvádza návrh možných opatrení pre účely tvorby krízových plánov poskytovateľov služieb KC/NDC/NSSDR, kde sú uvedené aj odporúčané činnosti pracovníkov KC v čase pandémie. Na str. 5 dokumentu je uvedené: „Prevencia pred COVID-19 je

dôležitou súčasťou podpory prijímateľov sociálnych služieb a ich blízkych osôb. Preto je potrebné otvorene o nej hovoriť s prijímateľmi sociálnych služieb.

Povinnosťou poskytovateľa sociálnej služby je mať vypracovaný a zverejnený krízový plán na svojej webovej stránke, v zmysle ktorého postupuje v prípade krízovej situácie. Pretože počas aktuálnej situácie sa smú skupinové aktivity vykonávať iba v obmedzenom režime, je potrebné i naďalej – za dodržiavania prísnych hygienických podmienok - **udržiavať kontakt (telefonický, emailový, osobný – návšteva terénu atď.) s prijímateľmi sociálnych služieb **aj mimo priestorov zariadenia KC/NDC/NSSDR.****

V čase mimoriadnej situácie poskytovateľa služieb zapojení do NP KS MRK II. naďalej poskytujú sociálne služby podľa zákona č. 448/2008 Z. z. v závislosti od druhu sociálnej služby, s prípadnými obmedzeniami, ktoré závisia od aktuálnej epidemiologickej situácie v SR a lokalite.

Obsah pracovných činností jednotlivých pracovných pozícií sa prispôsobuje aktuálne platným opatreniam (vlády SR, MPSVaR, MZ SR, Úradu verejného zdravotníctva SR, regionálneho úradu verejného zdravotníctva a i.). Postupy, ktoré zamestnanci KC/NDC/NSSR zvolia musia byť v súlade so zákonom 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, kde v §6 ods. 2 uvádza: „Fyzická osoba má právo na poskytovanie sociálnej služby, ktorá svojim rozsahom, formou a spôsobom poskytovania umožňuje realizovať jej základné ľudské práva a slobody, zachováva jej ľudskú dôstojnosť, aktivizuje ju k posilneniu sebestačnosti, zabraňuje jej sociálnemu vylúčeniu a podporuje jej začlenenie do spoločnosti.

Odporúčané opatrenia, alebo postupy pri prevádzke KC/NDC/NSSDR a výkone odborných a iných činností podľa zákona č. 448/2008 Z. z. sú uvedené v **Semafore v súvislosti s ochorením COVID-19 v KC/NDC/NSSDR v rámci NP KS MRK II.**, a má odporúčací charakter. V súčasnej epidemiologickej situácii odporúčame riadiť sa lokálne platnou fázou semafora s dodržiavaním aktuálne platných obmedzení.

Osobitne odporúčame primerane druhu sociálnej služby dodržiavať opatrenia uvedené v § 2 Vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 186/2021 V. v. SR, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia k obmedzeniam prevádzok a hromadných podujatí:

- a) vstup a pobyt vo vonkajších aj vnútorných priestoroch KC/NDC/NSSDR umožniť len osobám s prekrytými hornými dýchacími cestami (v zmysle vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR č. 175/2021 zo dňa 15.04.2021 upravujúcou najmä opatrenia pri ohrození verejného zdravia k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest)
- b) pri vchode do priestorov KC/NDC/NSSDR aplikovať vstupujúcim osobám dezinfekciu na ruky alebo poskytnúť jednorazové rukavice,
- c) na všetky vstupy do priestorov KC/NDC/NSSDR viditeľne umiestniť oznam o povinnosti dodržiavať vyššie uvedené hygienické opatrenia,
- d) vykonávať časté vetranie priestorov KC/NDC/NSSDR a pravidelne vykonávať dezinfekciu dotykových plôch, kľúčiek, používaných prístrojov, nástrojov a pomôcok, na dezinfekciu použiť dezinfekčné prostriedky s virucídnym účinkom,
- e) zabezpečiť zachovávanie odstupov v radoch osôb minimálne 2 m; uvedené neplatí pre osoby žijúce v spoločnej domácnosti,

f) počet klientov v priestoroch KC/NDC/NSSDR v jednom okamihu nesmie prekročiť koncentráciu jeden klient na 15 m²; to neplatí pre deti do 10 rokov v sprievode dospelého osoby. Pokiaľ plocha priestorov KC/NDC/NSSDR neprekračuje 15m², v KC/NDC/NSSDR sa v jednom okamihu môže nachádzať najviac jeden klient. Táto podmienka sa nevzťahuje na deti do desať rokov v sprievode dospelého osoby;

Zároveň osobitne v súvislosti s vládou SR nariadeným zákazom vychádzania a zákazom zhromažďovania upozorňujeme na nasledovné zverejnené usmernenia pre poskytovanie ambulantnej sociálnej služby MPSVaR, ktorého aktuálna verzia je vždy dostupná na adrese:

<https://www.employment.gov.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/socialne-sluzby/>

Zákaz zhromažďovania, podľa zákona č. 84/1991 Z. z., ktorý bol vydaný vládou s účinnosťou od 13.10.2020 **nezahŕňa zákaz poskytovania sociálnych služieb**, t. j. zariadenia sociálnych služieb, ktoré sa poskytujú ambulantnou formou sa plošne nezatvárajú, prerušuje sa prevádzka podľa semaforu pre ambulantné služby len na dobu určitú počas trvania opatrení nariadených Regionálnym úradom verejného zdravotníctva.

Rovnako sa zákaz vychádzania ustanovený **od 19.04.2021 a od 28.04.2021** na základe [Uznesenia č. 138/2021 Z. z.¹](#) **nevzťahuje na poskytovanie sociálnej služby ambulantnou formou**, resp. na osobu pri zabezpečovaní a presúvaní sa do zariadení sociálnych služieb a sociálnej pomoci a cestu za účelom starostlivosti o blízku osobu alebo príbuzného, ktorý je na takú starostlivosť odkázaný a cestu späť. Na poskytovanie sociálnych služieb ambulantnou formou sa vzťahujú uvedené výnimky z tohto uznesenia v bode B.11, B.15 a B.21.

Z uvedeného vyplýva, že **ambulantné sociálne služby sa aktuálne aj naďalej poskytujú** v súlade s [Pandemickým plánom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky](#) a semaforom pre ambulantné sociálne služby, napr. <https://korona.gov.sk/covid-automat-na-slovensku/>

<https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/covid/6.pdf>

Zariadenia ambulantných sociálnych služieb v súlade so svojimi krízovými plánmi a v záujme predchádzania šírenia nákazy COVID-19, môžu v súlade s [Vyhláškou Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 187 zo 16.04.2021](#) žiadať od prijímateľov sociálnych služieb vstupujúcich vo vnútorných alebo vonkajších priestoroch KC/NDC/NSSDR predloženie príslušného dokladu, ktorý preukazuje niektorú zo skutočností podľa § 1 ods. 2 uvedenej vyhlášky (napr. potvrdenie o negatívnom výsledku RT-PCR testu, alebo antigénového testu na ochorenie COVID-19 nie staršie ako 7 dní, potvrdenie o prekonaní ochorenia COVID-19 nie staršie ako 180 dní, potvrdenie o zaočkovaní podľa § 1 ods. 2 písm. e) predmetnej vyhlášky, resp. doklad o iných výnimkách).

Všetky podmienky a výnimky týkajúce sa vstupu do zariadenia sú dostupné tu: https://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/vyhlaska_187.pdf

---

¹ Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 203 k návrhu na aktualizáciu opatrení podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov

Samozrejme je nutné pri poskytovaní sociálnej služby súčasne dodržiavať aktuálne platné obmedzenia, najmä o maximálnom počte zúčastnených (6 osôb), podľa vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 186, § 4 odsek 1.

Celý text vyhlášky dostupný na:

https://korona.gov.sk/wp-content/uploads/2021/04/vyhlaska_186.pdf

II. Vzdelávacie aktivity, prípadne supervízia NP KS MRK II. počas mimoriadnej situácie v súvislosti s ochorením Covid-19:

Všetky vzdelávacie aktivity NP KS MRK II. vrátane individuálnej a skupinovej supervízie prebiehajú počas mimoriadnej situácie v obmedzenom režime v súlade s momentálne platnými vyhláškami a uzneseniami vlády a pri dodržiavaní prísnych hygienických štandardov, najmä o maximálnom počte zúčastnených (6 osôb), podľa vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 186, § 4 odsek 1.

III. Kontrola výkonu činnosti poskytovateľov služieb prostredníctvom regionálnych koordinátorov NP KS MRK II.

Počas aktuálnej epidemiologickej situácie prebieha kontrola výkonu činností KC/NDC/NSSDR nasledovnými spôsobmi:

- kontrola výkonu činností KC/NDC/NSSDR sa vykonáva zo strany regionálneho koordinátora telefonicky, emailom, čo je uvedené aj v Správe regionálneho koordinátora k posúdeniu kvality práce KC/NDC/NSSR. V takom prípade kontrola výkonu prebieha viac ako jedenkrát mesačne.
- prezenčne, v súlade s momentálne platnými vyhláškami a uzneseniami vlády a pri dodržiavaní prísnych hygienických štandardov.

O aktuálnej situácii v jednotlivých KC/NDC/NSSDR vedie regionálny koordinátor evidenciu a poskytovateľ služby mimoriadnu situáciu (napríklad karanténa v obci alebo jej časti, výskyt ochorenia Covid-19 niektorého zo zamestnancov KC/NDC/NSSDR, resp. u osôb potenciálne v blízkom kontakte, zhoršená lokálna epidemiologická situácia, preventívne opatrenia a i.) na miestnej a/alebo regionálnej úrovni hlási príslušnému regionálnemu koordinátorovi bezodkladne.

IV. Realizácia ostatných aktivít projektu v súvislosti s nástupom zamestnancov

V prípade zabezpečovania projektových aktivít súvisiacich s prijímaním nových zamestnancov na jednotlivé pracovné pozície, oprávnený užívateľ postupuje v zmysle aktuálneho znenia Sprievodcu pre oprávnených užívateľov.

V súčasnej vážnej epidemiologickej situácii odporúčame vykonávať obsadzovanie pracovných pozícií v národnom projekte dištančnou formou (využitím online platforiem), pričom všetky ustanovenia Sprievodcu pre zapojené subjekty do Národného projektu Komunitné služby v mestách a obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít – II. Fáza (ďalej aj „Sprievodca“), najmä prílohy č. 4. musia byť dodržané.

V. Oprávnenosť výdavkov

Užívateľ má nárok na refundáciu mzdových výdavkov len po splnení základných podmienok, ktoré sú uvedené v kapitole 6. Sprievodcu.

V prípade nariadenej karantény zamestnanca:

- a) v zmysle § 141 ods. 1 Zákonníka práce zamestnávateľ ospravedlní jeho neprítomnosť v práci počas trvania karantény. Za tento čas nepatrí zamestnancovi náhrada mzdy, ak osobitný predpis neustanovuje inak; pandemické nemocenské, na ktoré vznikne zamestnancovi nárok počas krízovej situácie (od 12. marca 2020 do jej skončenia) súvisiacej so šírením ochorenia COVID 19 v prípade nariadenej karantény a izolácie vypláca zamestnancom od prvého dňa Sociálna poisťovňa;
- b) sa môže zamestnávateľ so zamestnancom, ktorý spadá do kategórie tzv. rizikových, dohodnúť na tzv. **home office**. Zamestnávateľ však nemá právo zamestnancovi nariadiť, aby pracoval z domu. Zamestnávateľ sa môže so zamestnancom v zmysle § 52 ods. 5 Zákonníka práce iba príležitostne alebo za mimoriadnych okolností dohodnúť na výkone práce z domu;
- c) podľa § 141 ods. 3 písm. b) Zákonníka práce môže zamestnávateľ poskytnúť zamestnancovi pracovné voľno aj z iných dôvodov ako vymenúva Zákonník práce v odseku 2 (prekážky v práci na strane zamestnanca), a to s náhradou mzdy alebo bez náhrady mzdy. Zamestnávateľ sa teda môže so zamestnancom dohodnúť na tzv. **neplatenom voľne**, resp. s ním dohodnúť, že za čas trvania „dobrovoľnej karantény“ mu poskytne **náhradu mzdy, avšak tieto výdavky nemusia byť považované za oprávnené výdavky v rámci NP KS MRK II.**
- d) ďalšou z možností je dohoda so zamestnancom, aby počas určitej doby (napríklad pokým nebude mať potvrdené negatívne výsledky laboratórnych testov) zamestnanec čerpal dovolenku. Zamestnávateľ síce má možnosť nariadiť zamestnancovi dovolenku, avšak je potrebné prihliadať aj na oprávnené záujmy zamestnanca a musí sa tak uskutočniť 14 dní vopred. Toto obdobie môže byť výnimočne skrátené len so súhlasom zamestnanca.

V situácii, ak zamestnanec ostane doma z dôvodu, že škola alebo trieda, ktorú navštevuje jeho dieťa, bola na základe rozhodnutia príslušných orgánov uzatvorená, táto situácia môže byť považovaná za prekážku v práci na strane zamestnanca, avšak bez náhrady mzdy. Podľa zákona o sociálnom poistení č. 461/2003 Z. z. § 39 ods. 1 písm. b) si môže tento zamestnanec uplatniť v príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne nárok na ošetrovné (OČR) – v prípade starostlivosti o zdravé dieťa do desiatich rokov veku, ak škola, ktorú dieťa navštevuje, bola rozhodnutím príslušných orgánov uzavretá alebo v nej bolo nariadené karanténne opatrenie.

Počas mimoriadnej situácie môžu nastať rôzne situácie pri plnení pracovno-právnych vzťahov medzi zamestnávateľom a zamestnancom a rôzne riešenia týchto vzťahov.

V súvislosti s oprávnenosťou výdavkov vo vyššie uvedených prípadoch osobitne **upozorňujeme na povinnosť uvedenú v kapitole 7.2 písm. c) Sprievodcu, podľa ktorej je poskytovateľa služby povinný zabezpečiť, aby bolo KC/NDC/NSSDR otvorené počas celého roka, minimálne 30 hodín týždenne v rámci 5 pracovných dní v týždni počas stanovených otváracích hodín. Počas otváracích hodín musí byť prítomný aspoň jeden zamestnanec.** Výnimka (zatvorené KC/NDC/NSSDR) je možná v prípade, že zamestnanci KC/NDC/NSSDR realizujú aktivity mimo priestorov KC/NDC/NSSDR alebo v iných opodstatnených prípadoch, pričom o tejto skutočnosti musí byť upovedomený príslušný RK vopred, ktorý v relevantných prípadoch posudzuje opodstatnenosť výnimky a so zatvorením KC/NDC/NSSDR vyslovuje písomný súhlas, resp. nesúhlas.

V prípade, ak sa poskytovateľ služby rozhodne o uzatvorení KC/NDC/NSSDR bez dodržania postupu uvedeného v kapitole 7. bod 7.2 c) Sprievodcu, náklady na mzdu ani jedného zo zamestnancov nebudú refundované.

Pri dokladovaní oprávnenosti výdavkov za mzdy zamestnancov v období pandémie Covid-19 je nad rámec bežných podkladov k finančnému transferu potrebné doložiť na mesačnej báze:

1. popis činností a sociálnych služieb KC/NDC/NSSDR, ktoré boli uskutočňované a poskytované v období krízovej situácie, potvrdený poskytovateľom služby (resp. iný obdobný dokument),
2. zoznam zamestnancov KC/NDC/NSSDR potvrdený poskytovateľom služby, ktorí v KC/NDC/NSSDR vykonávali činnosti a poskytovali sociálne služby v období krízovej situácie,
3. čestné prehlásenie poskytovateľa služby, že v období krízovej situácie nemal poskytovateľ služby pozastavenú činnosť a poskytoval v krízovom režime klientom sociálne služby.

Neoprávnené výdavky na pozície zamestnancov KC/NDC/NSSDR:

- v prípade ak KC/NDC/NSSDR nezdokladuje činnosť vyššie uvedenými dokladmi, resp. v prípade ak sa neposkytovali, nevykonávali žiadne činnosti z dôvodu rozhodnutia zriaďovateľa, riaditeľa, resp. inej oprávnenej osoby budeme tieto výdavky považovať za neoprávnené,
- výdavky zamestnancov v prípade pandemické nemocenské,
- výdavky zamestnancov v prípade pandemické ošetrovné,
- výdavky zamestnancov v prípade ak nastali prekážky na strane zamestnávateľa.

VI.

Informácie k priebežnému testovaniu zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb na ochorenie COVID-19 v 2. vlnе pandémie

S cieľom predísť ďalšiemu zhoršovaniu epidemiologickej situácie a nárastu počtu infikovaných zamestnancov, alebo prijímateľov sociálnych služieb v zmysle pandemického plánu v 3. fáze je do prioritnej oblasti práce zaradené testovanie zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb na ochorenie COVID – 19 orientačnými rýchlotestami (antigénovými testami).

Testovanie sa nevykonáva, ak zamestnanec alebo prijímateľ sociálnych služieb

- prekonal ochorenie COVID-19 a má o jeho prekonaní doklad nie starší ako tri mesiace,
- preukáže, že mu bolo diagnostikované ochorenie COVID-19 v období nie dávnejšom ako 3 mesiace,
- bol zaočkovaný proti ochoreniu COVID-19 aj druhou dávkou vakcíny a od tohto očkovania uplynulo aspoň 14 dní. Po zaočkovaní osoby druhou vakcínou, po uplynutí 14 dní od jej podania sa osoba (prijímateľ aj zamestnanec) testuje podľa potreby.

Základné informácie

1. Distribúciu orientačných rýchlotestov pre zariadenia sociálnych služieb zabezpečuje príslušný vyšší územný celok (VÚC).
2. Testovanie zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb vykonáva kvalifikovaný zdravotnícky pracovník – sestra, alebo zmluvný lekár poskytovateľa sociálnych služieb.
3. V prípade, že poskytovateľ nemá sestru postupuje podľa bodu C. usmernenia, ktorého plné znenie je dostupné pod nižšie uvedeným odkazom.
4. Testovanie na prítomnosť ochorenia COVID – 19 sa bude vykonávať rýchlotestom.
5. Narábanie s odpadom sa riadi osobitnými pravidlami – Príloha č. 1 usmernenia
6. Testovanie jednotlivých druhov a foriem sociálnych služieb bude prebiehať v špecifickej frekvencii určenej usmernením.

Plné znenie usmernenia je dostupné pod nasledujúcim odkazom:

https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialnesluzby/covid/usmernenie-k-testovaniu-ss_antigenove-testy_220221.pdf

VII.

Informácie k očkovaníu proti ochoreniu COVID-19 pre poskytovateľov sociálnych služieb, subjekty sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (SPOaSK) a ďalšie subjekty, ktorých výkon súvisí s poskytovaním sociálnych služieb a výkonom opatrení SPOaSK

S platnosťou od 20.01.2021 a v aktuálnom znení platnom od 23.02.2021, prebieha očkovanie klientov a zamestnancov poskytovateľov sociálnych služieb a zamestnancov centier pre deti a rodiny, orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ďalších subjektov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „subjekty SPOD a SK“) prebieha v zmysle platnej Národnej stratégie

očkovania proti ochoreniu COVID-19 v podmienkach Slovenskej republiky vydanéj Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky.

Celé znenie usmernenia a všetky prílohy nájdete pod nasledujúcim odkazom:

https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialnesluzby/covid/usmernenie_zss_vc_vos_covid-19_vakcinacia_23-02-2021.pdf

Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity 20.04.2021